

РОЛЬ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ПЕДАГОГІЧНІЙ КУЛЬТУРІ ВИКЛАДАЧА

Кірсанов І. Ю.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Педагогічна культура викладача – це не просто частина його професії, а основа успішної взаємодії зі студентами, колегами та освітнім середовищем. Вона охоплює не лише знання предмета та володіння методиками викладання, а й здатність вибудувати довірливі стосунки, мотивувати учнів і створювати в аудиторії комфортну атмосферу. Гарні навички з емоційного інтелекту допомагають викладачеві враховувати індивідуальні особливості студентів, робити навчальний процес доступним і захопливим. Вони також відіграють ключову роль у розв'язанні конфліктних ситуацій і запобіганні непорозуміннь у колективі. Взаємодія зі студентами має сприяти розвитку їхнього критичного мислення, соціальної відповідальності та вміння вести конструктивний діалог. Викладач, який володіє навичками з емоційного інтелекту, не лише пояснює матеріал, а й надихає, підтримує та допомагає розкрити потенціал кожного студента. Навички з емоційного інтелекту – це здатність ефективно передавати, отримувати, сприймати, інтерпретувати інформацію та адаптувати стиль спілкування залежно від ситуації. Педагогічна культура викладача – включає в себе наступне: 1) емоційну інтелігентність – це вміння керувати власними емоціями, своєю поведінкою; здатність чітко й правильно формулювати думки, використовуючи мову, зрозумілу аудиторії, включаючи вибір слів, структуру речень та інтонацію; використання мовленнєвого етикету, культури мови та мовлення; володіння навичками аргументації та переконання; уміння вербально коректно і мотивуюче оцінювати роботу (дії, висловлювання) студентів, даючи рекомендації для їхнього подальшого розвитку; уміння невербальними засобами оцінити, зупинити, спонукати, супроводити дії або інформацію; 2) емпатію – здатність розуміти емоції й почуття співрозмовника, що особливо важливо при роботі зі здобувачами різних вікових, етнічних та професійних категорій; гнучкість у спілкуванні – уміння адаптувати стиль комунікації залежно від ситуації, аудиторії та контексту; 3) уміння слухати і чути, тобто правильно інтерпретувати вербальну і невербальну (жести, міміку) інформацію, розуміти підтекстову інформацію, надавати зворотній зв'язок; 4) активне слухання – уміння сприймати та інтерпретувати інформацію від співрозмовника, підтримувати діалог за допомогою запитань і уточнень; 5) здатність до запобігання та вирішення конфліктів – уміння знаходити компроміси та розв'язувати спірні ситуації мирним шляхом. Від здатності педагога чітко і переконливо викладати матеріал багато в чому залежить його засвоєння. Володіння педагогом прийомами емоційного інтелекту, тобто аргументації, технікою утримання уваги, принципами логічної побудови мовлення, практикою використання метафор і аналогій, роблять навчальний матеріал доступнішим і зрозумілішим.